



## ЗАКЛИК

### КРАЙОВОГО КОМІТЕТУ Тисячоліття ХРИСТИАНСТВА В УКРАЇНІ

Живемо у винятковому для нас, українців, році — році ювілею Тисячоліття Хрищення Київської Русі-України і тисячолітнього розвитку нашої християнсько-національної культури. Цей ювілей зрушив всі наші громади на поселеннях у різних країнах до більшої активності, до достойних святкувань нашої великої річниці у різних формах і на різних шаблях нашої суспільної структури. Крім того, він спонукав українців у розсіянні до глибшого осмислення своєї історичності та національної ідентичності. Дзеркалом того всього є, між іншим, досі успішно відбуліся в Україні і міжнародні наукові конференції і конгреси, які завершують публікаціїми наукових праць, присвячених Тисячоліттю. Тепер вже публікуються, перший раз в нашій історії, твори старої України, які були фундаментом нашого історичного буття. Вже відбулися і у майбутньому ще будуть відбуватися величаві релігійні святкування Тисячоліття у крайових і міжнародних розмірах. Так само наші громади у містах свого проживання у світі гідно і масово відзначають Тисячоліття Хрищення різними релігійно-культурними імпрезами. Ці широкі святкування, які тепер є у центрі активності всіх наших громад і Церков вказують на те, що тисячолітнє християнство і культура є нашою історичною цінністю, нашою національним скарбом і базою нашого дальшого національного існування.

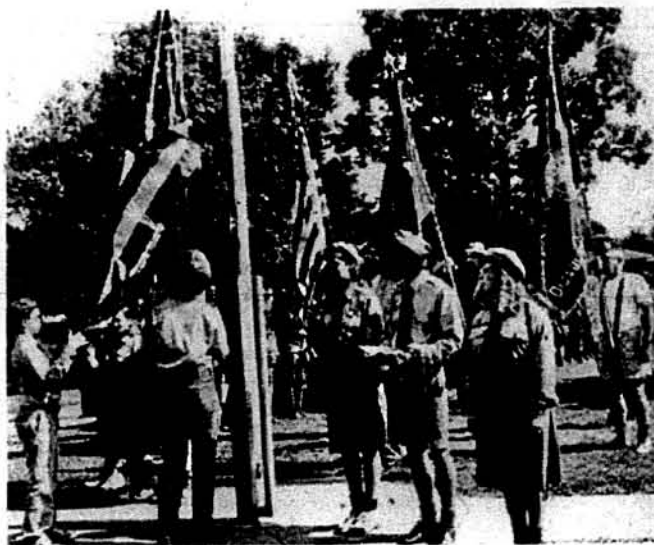
У цих відзначуваннях українська громада в ЗСА виявила, і далі виявляє, багато ініціатив і динамізму. Багато імпрез, присвячених Тисячоліттю — культурних, наукових, всегромадських та релігійних — відбулися власне в Америці. Крайовий Комітет Тисячоліття від самого початку свого існування у 1985 році поставив собі два головні завдання: зорганізувати місцеві громадські комітети для відзначення Тисячоліття по містах свого поселення і зорганізувати центральне відзначення Тисячоліття у Вашингтоні для всіх українців в Америці. Наші громади, зорганізовані у стейтських, метрополітанських і місцевих комітетах у багатьох містах вже відзначили дуже успішно наш великий ювілей, а інші дбайливо готують це зробити до кінця цього року.

Крайовий Комітет організує відзначування Тисячоліття у Вашингтоні у дні: п'ятниця, 7-го, субота, 8-го і неділя, 9-го жовтня цього року різними імпрезами. Це відзначування є винятково важке для всіх українців, передусім тим, що воно є запляноване на участь всієї нашої громади з усіх стейтів і міст для того, щоб якнайбільше масовою участю публічно відсвяткувати великий ювілей Хрищення і тим також заманіфікувати історичність українства. Крім того, треба пам'ятати, що це святкування відбувається у столиці наймогутнішої країни, на яку постійно є звернена увага світу і де перебуває і працює провід Америки. Наша багаточисленна присутність у Вашингтоні напевно приверне на себе увагу, нехай навіть частинно, світу, політичних провідників Америки і засобів масової інформації.

Тому Крайовий Комітет запрошує і закликає всіх ієрархів і священників та пасторів українських церков, всю українську громаду в Америці, всі центральні і локальні церковні, громадські, професійні, молодіжні, ветеранські, спортивні та всі інші організації взяти участь у відзначуваннях нашого Тисячоліття Хрищення. Ця потреба участі у Вашингтоні повинна стати справою особистої і національної совісті для всіх нас. Ми маємо завжди пам'ятати, що наш нарід в Україні не має змоги вільно і вільно відсвяткувати своє Тисячоліття Хрищення. Спроби це зробити в окремих місцевостях, як про це згадувала наша преса, були перешкоджані владою. Тому ми маємо подвійний обов'язок: зробити це за тих, що в Україні і за нас самих у вільному світі. Приїжджайте!

(Закінчення на стор. 3)

## У Гадсоні відзначили Тисячоліття



Українська пластова і суміська молодь під час піднесення прапорів.

Гадсон, Н. Й. — Місцева англомовна газета „Індепендент“ з 21-го липня, і „Реджістер-Стар“ з 25-го липня ц.р. широко повідомляли про небуденні події в цьому місті в суботу, 16-го липня ц.р.

Розпочинає свій репортаж газета твердженням, що золоті і блакитні прапори національних прапорів України повішали впродовж цього дня на майдані і вулицях міста Гадсон у шлоденній програмі святкувань 1000-ліття Хрищення України.

Святкування розпочалося вивіщенням українського і американського прапорів на площі перед місцевим судом з участю біля трьох сотень молоді з недалеких осель Пласту і СУМ. Місцеві жителі звернули увагу на численну присутність уніформованої молоді, що рівними лавами з радісно усемихненними обличчями маршували вулицями міста, надаючи поваги і святковості. І не тільки чуже місцеве населення захоплю-

(Закінчення на стор. 3)

## В Мюнхені влаштували імпрезу з нагоди Тисячоліття

Мюнхен, Західна Німеччина (Б.Ш.). — Ювілейні святкування Хрищення України розпочалися тут зустріччю сеньйорів, що її зорганізували в середу, 20-го липня ц.р. такі товариства: Український Християнський Рух, Український Робітничий Християнський Рух, Світський Апостолат Жінок Німеччини, Об'єднання Українських Жінок та Українське Християнське Об'єднання Молоді.

В годині 10-й відправили в соборі Владимира Максимів Германюк, Платон Корнієв і Владика Василь Філевич Архирейську Літургію, що на ній Митрополит Германюк висловив відповідну до хвилини проповідь. Після Богослуження духовенство і миряни перейшли до парафіяльної доми, де відбулась святкова Академія.

Відкрив її голова УХР у

Німеччині, проф. В. Максимович. У привітному слові він нахвально дотеперішні здобутки підпільної УКЦеркви в її боротьбі за легалізацію.

Мистецьку частину відкрила Наталя Наталенко-Маруся речитативою віршів Богдана Вістового п. н. „Над водами Дніпра“ й Ніни Туз п.з. „Під чужим небом“, після чого баритон Богдан Шарко відіграв при фортепіановому супроводі Еви Голубовської „Кант про Почаївську Богоматір“, муз. М. Леонтовича. Сопрано Оля Левчин виконала композицію К. Стеценка до слів Л. Українки: „Стояла і слухала весну“ та „Ой три шляхи широкі“ сл. Т. Шевченка, муз. Я. Степового.

З черги Павліна Тимченко відігравала вірш „Тільки на батьківщині“ анонімного автора, а юначки Тана Шарко і Оксана Лушві відігравали мелодійно в гітаровому супроводі останню пісню: „Пісаний камінь“ і „Де згода в сімействі“. Опісля тріо дівчат Оля Левчин, Ева Голубовська й Ірена Пехович відігравали а капелля пісню: „Садок вишневий коло хати“ сл. Т. Шевченка, „Тече вода з-під явора“, сл. Шевченка, муз. С. Воробкевича та лемківську пісню „Далеко мене моя мати“.

Слідують повторний виступ Б. Шарка, який відіграв композицію В. Заремби до слів М. Петровського „Ділюсь як на небо“ і молитву з опери „Запорожці за Дунаєм“. На закінчення П. Тимченко розвеселила присутніх вдалою речитативною гуморескою п.з. „Старість наша еміграція“. Милу несподіванку зробив усім Владика Філевич, який виступив перед публікою з гумором прощитував кілька актуальних листів Гріція Зозулі. Публіка щедро оплескувала виконавців, зокрема Владика.

Після вичерпання програми відбулась святкова грація, що її приготували членки ОУЖ і САЖН.

## ТЕНІСОВІ ЗМАГАННЯ

Союзівка. — Тут в суботу і неділю, 13-го і 14-го серпня відбулись чергові тенісові змагання сезону у подвійних іграх за нагороду Союзівки. Початок змагань запланований на гол. 10-го в суботу, зголошуватись можна безпосередньо перед змаганнями.

## КОРЕЙЦІ ШУКАЮТЬ ПОРОЗУМІННЯ

Сеул, Південна Корея. — У вівторок, 9-го серпня ц.р. уряд Південної Кореї запропонував підготовчу зустріч в наступному тижні у місцевості Панмунджом, де було підписано договір про розподіл Кореї.

Пропозиція — це крок до спільних переговорів, про які йдуть старання вже три роки. Північна Корея за посередництвом зв'язкових у Панмунджам запропонувала дату 17-го серпня, але відразу її запропоновано п'ятиденну зустріч, яка почалася 6-го серпня ц.р. і на якій можна було б проговорити справу договору про ненапад, які вимоги Північної Кореї, щоб разом з Південною Кореєю бути господарями Олімпійських Ігор, що мають розпочатися в Сеулі 17-го вересня ц.р. Однак цю останню пропозицію Міжнародний олімпійський комітет вже раніше відкинув.

У Південній Кореї опозиція і провідники пануючої партії надіються, що вступ-

ні розмови таки здійсняться, однак часті зміни Північної Кореї у вимогах про які справи вестимуться розмови викликають сумніви. Все ж таки Південна Корея мусить уважно ставитись до всіх пропозицій Північної Кореї з огляду на те, що постійний тиск населення, а зокрема тих, родин, які живуть по другому боці кордону і з якими не можна вдержувати жадних зв'язків вірають у можливість нормалізації відносин. З другого боку студенти і молодь Південної Кореї постійно намагаються на свій уряд до нормалізації відносин з Північною Кореєю і з цього приводу постійні сутички з поліцією.

Місцеві дипломати твердять, що ці дуже повільні у здійсненні пропозиції, вказують на те, що між обидвома країнами існує сильне недовір'я, якого важко їм позбутися. Але, як сказав один із західних дипломатів, „говорити є краще, як не говорити“.

## У СВІТІ

ЗАКІНЧУЮЧИ ДВОДЕННУ візиту в Ізраїль, асистент державного секретаря Річард Мірфі в розмові з ізраїльськими лідерами переконував їх розширити контакти з „поміркованими“, як він сказав, палестинцями. „Ми стурбовані відсутністю діалогу між Ізраїлем і палестинцями“, — сказав Р. Мірфі журналістам. — Я не кажу про Палестинську Визвольну Організацію. Ми пропонуємо відновити спілкування з поміркованими. Такі переговори в останні місяці цілком припинилися“. Мірфі не назвав конкретних прізвищ палестинців, яких він вважає „поміркованими“.

У МІСТІ БІСЕЛЬД в Західній Німеччині почався процес над Карлом Фрідріхом Текером, який від травня 1943 до травня 1944 року був одним з помічників начальника концтабору Майданек на території Польщі. К. Ф. Текер обвинувачують в тому, що він замовляв для табору отруйний газ „циклон Б“. Газ використовувався в камерах для знищення в'язнів. За роки Другої світової війни таким способом в Майданеку було знищено коло 250,000 осіб.

НА СУДІ, ЩО ПРОХОДИТЬ у Франкфурті в Західній Німеччині над Мохаммедом Алі Гамаді, якого обвинувачують в тому, що він був серед повітряних піратів, які захопили влітку 1985 року пасажирський літак компанії TWA, підсудний вперше признався, що дійсно брав участь у викраденні. М. Гамаді по-арабськи прочитав судові написану заздалегідь заяву. В заяві, зокрема, сказано: „Якщо вчиню, зроблений мною, суперечить законам, то він викликаний головним чином злочинною політикою Ізраїля... Рішення захопити літак було прийнято, коли вичерпалися всі інші засоби змусити Ізраїль відпустити з в'язниць наших братів“. Більша частина 45-хвилинної промови підсудного була присвячена критиці Ізраїля і його „головного союзника“ Америки. Ізраїль „захопив полонених і не хотів їх звільнити“, — сказав Гамаді, маючи на увазі шіїтів, затриманих Ізраїлем. Але він сказав, що не був причетним до вбивства американського вояка. У вівторок, 9-го серпня, у зв'язку з літніми відпустками, суд над Гамаді був відкладений до 6-го вересня.

З БУКЕТОМ РОЖ прибув у вівторок, 9-го серпня, англійський принц Ендрю до Портлендської клініки в Лондоні, де його жінка Сара народила дочку. При вході в клініку принца зустрічало багато людей. Доброзичливі відкривали пляшки зі шампанським і салютували принцові корками, що летіли в повітря. Новонароджена є першою дитиною принца Ендрю і його дружини Сари Фергюсон. Дівчинці ще не дали імені, і багато англійських газет друкують листи читачів з різними пропозиціями. Дочка Ендрю і Сари народилася в незвичайний день — в день „чотирьох вісмілок“: 8-го числа, 8-го місяця і 1988 року.

ПІВДЕННО-АФРИКАНСЬКА Республіка, Ангола і Куба прийшли до згоди про перемир'я в Анголі і Намібії, ЗСА, які були посередниками у переговорах, оголосили, що не пізніше 1-го листопада почнеться „процес, що гарантує незалежність Намібії“, якою управляє ПАР з часів Першої світової війни. Намібія відома також як Південно-Західна Африка. Рішення трьох країн — ПАР, Анголи і Куби — ще не означає, що війна в Анголі закінчиться. Керівник повстанської групи Уніта Йонаш Савімбі заявив, що його армія продовжить боротьбу з військами комуністичного уряду Анголи. „Поки кубинські війська перебувають в Анголі, було б нерозумно припинити боротьбу“, — сказав у Вашингтоні представник Уніта Маркос Самондо. За даними Державного департаменту, в Анголі перебуває 50,000 кубинських вояків.

СОВЕТСЬКЕ ПРЕСОВЕ агентство ТАСС повідомило, що за останні кілька років на Далекому Сході згоріло 130,000 гектарів (321,000 акрів) ліса і що пожежі, які продовжують бушувати, загрожують селам, лініям електропередач і залізницям. У короткому повідомленні ТАСС сказано лише, що в даний час пожежі бушують „навколо Хабаровська“. Про жертви советське пресове агентство не повідомляло.

АФГАНСЬКУ СТОЛИЦЮ в понеділок, 8-го серпня, покинули приблизно 500 советських військовослужбовців. Після церемонії прощання колона з 100 авт виїхала з Кабулу в напрямі північного кордону з Советським Союзом. Виступаючи на пресовій конференції в Кабулі, полковник Степан Кішак, заступник начальника штабу советського окупационного корпусу в Афганістані, заявив: „Виведення советських військ могло бути прискорене, якби Пакистан виконував свої обов'язки“, прийняті в Женеві. Ми не можемо зупинити виведення військ, але ми маємо намір залишити наших братів у біді“.

## У ЛЬВОВІ МІЛІЦІЯ РОЗГРОМИЛА ВІЧЕ

Джерзі Сіті, Н. Дж. (ЗП УГГ). — Не встигли львів'яни відчутти, що таке гласність, правова держава, як подув холодний північний вітер і місцеві керівники почали гасити політичну активність львів'ян державним кулаком.

Не дивлячись на кількаразове повідомлення преси про заборону проголошеного громадським ініціативним комітетом віча, в четвер, 4-го серпня о год. 7-ій вечора біля Львівського державного університету ім. Івана Франка зібралася кілька тисяч людей. На цей раз їх не пустили навіть до шийної огорожі, заздалегідь збудованої навколо пам'ятника Франкові. Всю університетську вулицю захопила міліція, а людей відтіснили на тротуари вздовж вулиці 17-го Вересня і Мікешевича.

Розправа розпочалася о год. 7-ій. Вимуштровані бойовики із 6-ої роти спеціального призначення кидали між людей, схоплювали їх і волокли до машини. Одну жінку, що відчайдушно опиралася, схопили за голову і товкли об камінь. Ще одну жінку потягнули до „воронки“, за коси, іншу штовхнули до машини так, що вона впала, розбивши коліна. Якогось юнака несли за ноги і волосся. Підлітка, що клацнув фотоапаратом, потягнули під ревіний плач матері.

Нацьковані собаки рвали на спинах сорочки і плаття. Шильний ряд міліції і військових почав відтіснити львів'ян у напрямку вулиці 17-го Вересня. Там скупчилося декілька тисяч людей.

Чому не розходиться? Що вам потрібно? — владно запитусь полковник міліції.

— Митинг!  
— Митинг! Митинг!  
— Звільніть Макара!  
Голова Ініціативного комітету мітингу Іван Макар

був затриманий того ж дня о 9-ій год. ранку).

— Не бути мітингу! рішуче відповіли полковник.

Хтось крикнув: — Волю Україні! і кілька тисяч громадян почала скандувати: — Волю! Волю! Волю!

Та раптом на людей накинудася рота спеціального призначення, зустрінувшись багаторічним „Ганьба! Ганьба!“

Відтісняючи людей з тротуару, шильний ланцюг міліції збив їх у монолітну колону і люди, втягнені за руки, виринули в протилежний бік, до Оперного театру та до пам'ятника Ленінові, співаючи козацьку пісню „Ой, на горі та й жінці жнуть“. Народ сконцентрувався на бульварі напроти Оперного театру. Хтось що во засів. І всі відхопили. Звучали „Реве та стогне Дніпр широкий“, „На Високі замку старий дуб стоїть“ та інші пісні. Та тільки демонстранти заспівали „Інтернаціонал“ — на них накинудася тренуваний штурмовик в сірій уніформі 36-ої роти спеціального призначення. Бойовики наносили удари в печінку і нирки, били кулаками і ногами. Стрункий чоловік з буйним сивим волоссям після декількох ударів знерптомів і його тягнули за ноги з обвислою головою. Якусь жінку, що чинила опір, декілька разів ударили головою об лавку.

І все це творилося на очах тисяч людей. Безборонний народ у відчай кричав „фашисти!“ і розбігався від оскверненого нападу роти особливого призначення. Гавкіт собак, голосіння дітей, відчайдушні зойки жінок дописали останні штрихи до картини „демократія і перебудова по-українськи“

(Закінчення на стор. 3)

## В АМЕРИЦІ

У ВІВТОРОК, 9-ГО СЕРПНЯ ц.р., Федеральна рада валютних резерв в ім'я боротьби з інфляцією, одностайно рішила підвищити свою знижкову ставку на піввідсотка до 6-го подовженого відсотка. Це потягне Федеральну раду валютних резерв було великою несподіванкою для багатьох економістів, включно з Біллом Домом. Ця підвищення, до речі перша від вересня 1987 року, в другий половині виборчого року дасть можливість демократам критикувати економічну політику уряду президента Рональда Регена, а з тим і Джорджа Буша.

РЕСПУБЛІКАНСЬКИЙ КОМІТЕТ, що відповідає за платформу партії, майже у навічній своїй конвенції виявив за виготовлення програми, шляху якої буде увести Республіканську партію у 1990-ті роки, ідуци з духом часу, що різко змінився від республіканського триумфу в 1984 році. Ця нова партійна програма пропонує ознайомитись з теперішньою ерою працюючих дружин-матерей, АІДС, безпритульних і совєтської „гласності“. Вона підтверджує те, що стало основою регенівської президентури — опозиція до абортів, офіційне схвалення молитви на початку навчання в школах, смертна кара і обережна настанова до Советського Союзу.

ЗГІДНО ЗІ ЗАЯВОЮ високого чиновника Адміністрації президента Рональда Регена, Америка вимагає від арабських країн, що прилягають до Перської затоки, як і від інших, які безпосередньо скористають з припинення воєнних дій у цьому районі, щоб вони владіли пропориційно більшу ставку на утримання обсерваторій-мирового залоги Організації Об'єднаних Націй. У своєму інтерв'ю з кореспондентами заступник Державного секретаря Річард Вільямсон потвердив цю вистку, додаючи, що „Америка звернулася до цих країн про добровільні дати з огляду на те, що війни будуть головною з цього користати“.

СПОРТОВИЙ СВІТ БУВ потрясений, коли засоби масової інформації повідомили, що грача-ирку гокейової дружини едмонтонських „Ойлерс“ Веїна Греїко продав цей клуб дружині Лос Анджелес „Кінгс“. Ще більшого болю зазнали його прихильники, коли довідалися, що ця трансакція сталася на його власну вимогу, бо минулого місяця він одружився з актрисою з Лос Анджелесу. З ним до дружини „Кінгс“ пішов також Михась Крушельницький.

ВІЛЛІЯМ ВЕБСТЕР, директор Центральної розвідки агенції, заявив, що Советський Союз поширив свою розвідку і дезінформаційну діяльність в Америці. На конференції Асоціації американських адвокатів, яка відбувається в Торонто, у своїй промові, Вебстер сказав: „Не зважаючи на гласність і перебудову, в цьому році совети збільшили значно свій натиск на вербування американських джерел постачання інформації“.

ФЕДЕРАЛЬНИЙ СУД в понеділок, 8-го серпня ц.р., здав важливий іспит у підтриманні стейтських законів, коли потвердив закон стейту Мінесоти, який вимагає, що жінки нижче 18-ти років, які хочуть зробити собі аборт, мусять, про це повідомити своїх батьків і мати на це спеціальний дозвіл стейтвого судді.

## ШЛЯХАМИ ПРОФЕСІЙНИХ УСПІХІВ

### ГРАФІКА НА СЛУЖБІ НАУКИ

Джерзі Сіті, Н. Дж. (О. Кузьмович). — Коли ми минулого року дістали в руки офіційне видання методистських жінок під назвою „Відповідь“, яке було в цілості посвячене темі „Люди і церкви в СССР“, нам відразу впало в око незвичайно гарне та професійне мистецьке оформлення того спеціального числа, де був ряд знімок з України.

Яке ж було наше здивування, коли побачили, що праця нашої молодшої української графічної сили Тани Кравців, яку ми знаємо здавна, як співробітницю у пластівому виданні.

Тому ми з приємністю запросили її до нашого щоденника, щоб вона дещо більше розповіла про свою професію та про успіхи, які вона має в американському світі.



Таня Кравців в редакції розповідає про свою працю.

даль, що вийшли з-під її естетичних рук та її мистецького хисту. Це не лише брошури, чи журнали із певною медичною тематикою, але також всі інші праці — т.зв. „лого“ чи запрошення прикрашені відомим мистецьким знаком, на з'їзди і медичні симпозіуми. Тут зокрема пишуться брошури про перешкодження людських органів, річні звіти такої відомої клініки як Медичний центр в Нью Йорку Колумбійського Університету, журнал коледжу лікарів і хірургів Колумбійського університету чи брошура

про АІДС. Все це надзвичайно дбайливо виготовлені видання, на яких усюди пишастесь в довгому ряді редакторів окремо прізвище Тани Кравців, як мистецького директора.

Вона, постійний графік цього великого Медичного центру зробила також чепурну орієнтаційну брошуру з усіма прізвищами лікарів поодиноких відділів та вказівками, як до них дістатися. Її обкладинка, що представляє частину того центру так сподобалася (до речі Т. Кравців вяснює,

(Закінчення на стор. 3)



# СВОБОДА

SVOBODA (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays Mondays and holidays by the Ukrainian National Association Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302. Svbodm (201) 434-0237. UNA (201) 451-2200.

Subscription: 1 year — \$40.00 6 months — \$22.00 3 months — \$12.00. UNA members 1 year — \$15.00. Change of address — \$1.00. Make check or money order payable to "Svbodm".

Postmaster: Send address changes to Svbodm, 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302. Tel. (201) 434-0237. (201) 434-0807. (201) 434-3036.

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті, доміє підписки авторами, не несуть відповідальності за зміст. Редакція застерігає, що право вилучення матеріалів, не пов'язаних з темою, залишається за редакцією. Незадоволені матеріали повертаються тільки тоді, коли автор самостійно застерігає. Допущення заарештованих коверт з відповідною поштовою оплатою — за зміст оголошено. Редакція не відповідає.

Передплата на рік \$40.00, на півроку — \$22.00, на 3 місяці — \$12.00. Для членів УНС \$15.00 річно. За кожну зміну адреси — \$1.00. Чеки і money orders виставляти на "Svbodm".

P.O. Box 346, Jersey City, N.J. 07303

## В СССР знову заговорили про амністію

Советський Союз давно прагне завоювати репутацію „найгуманнішої країни“. І застосовує для цього різні способи. Одні призначені для своїх громадян, інші — для наївного Заходу. Але забрихані твердження советської пропаганди про найгуманніше суспільство, щодня повторювані в газетах, на радіо і телебаченні, нині уже не діють не лише „вдома“, але й за кордоном. Перестав вірити словам кремлівських верховодів і Захід. Президент Реген, сенатори, конгресмени, які приїжджають до советської столиці і зустрічаються з комуністичними лідерами, вимагають конкретних дій. Тому час від часу Москва змушена йти на поступки. Прикладом може служити звільнення з Пермського концтабору Петра Рубана напередодні останньої зустрічі на вершинах.

Недавно советська комісія прав людини і гуманітарних справ (є й така!), що діє зі схвалення і під контролем партійних властей, звернулася до Президії Верховної Ради СССР з проханням амністувати в'язнів, які відбувають покарання за свої релігійні переконання. Правда, у зверненні комісії це сформульовано досить хитро: „покарання за статтями, зв'язаними з порушенням законів про релігійні культури“. „Як нам здається, нині ці люди не представляють ніякої соціальної небезпеки суспільству, — сказано в заяві комісії, яку очолює відомий советський публіцист і поборник горбачовської гласності Фіодор Бурлака. — На нашу думку, простити їм — значить вчинити акт, проникнутий високим гуманізмом“.

Заклик комісії стосується лише тих в'язнів совітськ, які були засуджені за так званими „релігійними“ статтями Кримінального кодексу, і не розповсюджується на тих, хто за свою активну релігійну діяльність був засуджений до багатьох років ув'язнення за чисто кримінальними чи „побутовими“ статтями. А таких у советських тюрмах і концтаборах є значно більше. Згідно зі списками Міжнародної амністії, яка включає до них осіб, засуджених за „ненасильницьку політичну і релігійну діяльність“, в СССР налічується понад 500 в'язнів.

Навіть советське пресове агентство ТАСС, повідомляючи про звернення комісії Ф. Бурлаки до Президії Верховної Ради, невдоволено натякнуло, що амністія охопила б порівняно вузьке коло осіб.

Чергова амністія потрібна перш за все советській пропаганді, щоб ще раз протрубити на весь світ про гуманність советського законодавства, про дотримання прав людини в Советському Союзі і, взагалі, про переваги „завоювань великого Жовтня“. А ліберальній і комуністичній пресі Заходу вона дасть змогу знову заговорити про переваги соціалізму над капіталізмом. Правда, ефект від такої пропаганди нині невеликий.

Комісія ні одним словом не згадала про те, що давно настала пора переглянути і змінити драконівське законодавство 1920-их років про релігійні культу, хоч про необхідність змінити найбільш одіозні статті діючого законодавства в останній час відкрито висловлювалися навіть советські офіційні особи. Недавно, наприклад, газета „Правда“ надрукувала інтерв'ю голови Верховного суду СССР Володимира Теребілової, в якому він ділиться думками про потребу пом'якшення існуючого кримінального законодавства та про необхідність термінової перебудови і в правоохоронній та юридичній системах. Неодноразово говорився, що ведеться робота у справі перегляду релігійного законодавства, однак і досі ніяких конкретних даних нема.

Тим часом реальна горбачовська дійсність мало чим відрізняється від років „застою“. У телефонічному інтерв'ю зі Львова Іван Гель, член комітету, який бореться за легалізацію Української Католицької Церкви, сказав кореспондентів Асоційованого Прес, що останнім часом, після того, як на Богослуження почали приходити тисячі людей з різних міст і сіл Західної України, власті перейшли від політики відносного неутралітету до активних переслідувань. „Тепер відчувається явне посилення тиску, при чому не лише на Церкву, але й на все суспільство“, — сказав український правозахисник. За його словами, міліція неодноразово вривалася у церкви, не дозволяючи віруючим з сусідніх міст відвідувати Богослуження, штрафуючи організаторів несанкціонованих відправ.

Шановна редакціє! З інших видань дізнався, що люди, які проживають у Донбасі, скажарся на практичну відсутність там ясел, садочків, шкіл з українською мовою. Це сумний наслідок так званої епохи застою. І мені здається, що підняти нині розмову про двомовне видання вашої газети-незалежності з лівими принципами національної політики. Як на мене, українську мову, (а бажано б ще й історію) повинен знати кожен житель республіки. Будь-яка альтернатива цьому положенню — злочинна. Публікація тов. Яковенка завдала мені подвійного болю, бо я, уроджений горлівчанин, на власні очі бачив наслідки багаторічної дискримінації української мови на Донбасі. І за тих умов саме „Спортивна Газета“ стала для мене містком до рідної мови. Тож не варто цей місток руйнувати.

С. Бабайкін  
Ірпінь, Київська область.

Хочу висловити власну точку зору з приводу цікавої „проблеми“ піднятої тов. Яковенком, якого можна й зрозуміти, але... „Спортивна Газета“ видається українською мовою. Виходячи з поваги до корінного населення, з інтернаціональних позицій, ті жителі республіки, які мають інші національності, мали б вивчити цю мову. До речі, це не так важко, як вчити, приміром, китайську, або японську. Українська ж належить до слов'янських мов і подібна до російської. Я знаю багато людей різних національностей: росіяни, білоруси, поляки, євреї, угорці, грузини, татари, які проживають у нашому місті і чудово володіють українською мовою. Проте зустрічав і таких, які не тільки „не розуміють“, але й не бажать розуміти. Вважаю, що ці люди висловляють відвертий шовінізм. Пропозиція видавати вашу газету двома мовами від нас неповагою до української, хоча зроблена із ширшої зацікавленості — поширення газети. Проте ніхто ж, приміром, не вимагає, щоб на російську перекладали численні закордонні видання. Читають багато людей чужою мовою польською мовою „Трибуну люду“ тощо. Дво мовність газети, як на мене, призведе до ще більшої ізоляції, обмеженості культурного життя українськомовного населення. Нехай країна люди вивчають, крім рідної, інші мови, поглиблюючи в такий спосіб свої інтернаціональні погляди. А оскільки „Спортивна Газета“ досить цікава, то її видання українською мовою стає не для багатьох стимулом оволодіти мовою республіки, на землі якої вони живуть і працюють.

Омелян Твардовський

## БОРІТЬБА ЗА ПОШИРЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ В УКРАЇНІ

позичку В. Яковенка. Популярність „Спортивної Газети“ і справді зростає разом із тиражем. В цьому немає нічого дивного, бо вона змостовна і робиться не байдужими руками. Та, на мій погляд, якщо є технічна можливість, то її обов'язково треба випустити двома мовами. У Полтаві вона в жодних не залежується. Але певний, що значна частина населення (очевидно автор має на думці московських шовіністів, зайдів, спортивних політрівків — О. Т.) зокрема, спортивні працівники, мають потребу у її виданні російською мовою. Гадаю, що тираж міг би дитися так: дві третини — українськомовний, одна третина — російськомовний. Це не зачепило б інтересів прихильників „дальшого поширення рідної мови і задоволення б потреби цієї частини населення республіки, здебільшого інших національностей, які українською мовою не володіють“.

Г. Носов  
Тернопіль

А ось, як зарегували російські колоністи:

Цілком підтримую  
Цілком підтримую про-

Микола Руденко

## ІДЕОЛОГІЧНІ КОНСЕРВИ ЩЕРБИЦЬКОГО

І. зрусифікована давно!) перекласти цей обов'язок на російське мішанство, яке сьогодні зайняло панівне становище в найбільших містах України. Разом з тим приділити особливу увагу впровадженню російської мови в дошкільне виховання. 4) Всіх, хто не згоден з такою національною політикою, вважати особливо небезпечними державними злочинцями, засуджувати їх на довгі терміни ув'язнення і гнати стапом на перевиховання в концтабори Мордовії та Уралу. Ретельні виконавці недоброї волі брешівського сатрапа злязали догладно реалізувати його керівні вказівки. Райкомівці з Полтавщини і Вінничини, які ніколи не розмовляли російською мовою, спотворюючи одразу дві мови — українську й російську — перетворили свої засідання й наради на суцільне посміховисько. Рядові колгоспники з них глузували, та хто й коли дослухався до голосу рядових? Гепер райком похваляв не лише коли і як сяяти, а також коли і якою мовою розмовляти. Вдома же можна послухуватися українською мовою, та коли ти

У розпорядженні партійних диктаторів безліч засобів для реалізації таких плянів. Ось декотрі з них.

1) Перемішувати населення так, як кашовар перемішує пушню. При цьому українців якомога більше мусить потрапляти в Сибір, а росіяни — якомога більше на Україну.

2) Столицю України Київ та інші великі міста планомірно заселяти родинами відставних офіцерів КГБ, партпаратчиків, росіянівських тощо.

3) Оскільки адміністративна русифікація міст створює „законну“ підвалину для „добровільної“ русифікації шкільництва (вища школа

різні по першій і другій лігах ігрових видів спорту, багату інформацію про українські команди, окремих спортсменів. Крім того, для мене, як для вчителя фізкультури, грапляються матеріали, корисні для роботи. Вважаю, що введення двомовного видання набагато збільшить кількість ваших читачів.

В. Ілюхін  
Донецьк

Треба сумніватися чи цим обіцянками зможуть переконати московські колоністи українських борців за право мати свою пресу в рідній мові на своїй Батьківщині. Адже мільйони українців, що були переселені в Росію і інші закутки червоної імперії, не мають і не можуть мати жодного друкованого українського слова. Велика більшість цих заперторених українців втопилася в „російськомовності“ в російському дошкільній. І в цей самий час російські фашисти, як їх недавно назвав відомий поет Євгеній Євтушенко в інтерв'ю з американським журналістом МекНілем, намагаються довести українську мову до України.

Між іншими в цьому інтерв'ю, що було передане на телевізійній станції ч. 13, 1-го липня ч. р. Євтушенко перестеріг, що існує загроза новому курсові в СССР від консервативної російської групи, яка нагадує „брав ширтс“ в гітлерівській Німеччині. Ця група особливо люто ненавидить неросійські народи СССР в цьому числі живі. У випадку, якщо б прийшло до перебрання ними влади, Євтушенко не сумнівається, що прийде до великого кровопролиття, нового народоубивства.

приходив у партком, тут годилося переходити на „радянську мову“ тобто на російську.

І ось уже ціла Україна була ажита в кльовнаду, схожу на те, чим навіть делегати партійних з'їздів розважали ці сцени відомі кльовні Тимощенко й Березин. Все їхнє „мистецтво“ полягало в тому, щоб „дрозити хохла“ — тобто немилосердно викривляючи українську мову, огрублюючи й вульгаризуючи її, зривати в публіки регіт і оплески. Безумовно, для цього й сама публіка мала бути підбрана відповідно. Азжє справжній інтелегент ш української, ні російської нації опанує не підле туди, де займаються такими дикунськими розвагами. На жаль, тепер в українській столиці такої публіки не бракувало — нею була сама партійна еліта на чолі з Щербинським. Із цього — та й не лише із цього — добре видно, якого кудьтворю рівня ця еліта.

Мені наважиди вкарбувалося в пам'яті мисле дича з Херсонщини, котре партпаратчик виштовхнувся на трибуну партійного з'їзду з папірцем у руках. Це була доярка-рекордсменка. Вона мусіла прочитати виголосу в райкомі цидулку мовою „старшого брата“, але язык не слухався, російські слова вимовлялися на український лад — і не було смішно не менше, ніж у Тимощенка.

Закінчення буде.

Анна Білик

## Бандура притягає

Від 18-го до 28-го липня у західнонімецькому місті Мюнхені пройшов курс гри на бандурі. Оскільки кобзарське мистецтво стало дуже популярним серед українців, поза межами України, Український Вільний Університет у Мюнхені організує щорічно курси народної музики і гри на бандурі. Цього року на курси прибуло 27 учасників з Німеччини, Франції, Бельгії, Італії та Польщі. Курс гри на бандурі фінансувала Фондація УВУ і відбувся від 25-го липня в українському інтернаті, де більшість учасників перебувала. Головною метою курсу гри на бандурі було познакомити початківців з технікою гри на бандурі, вдосконалити техніку тих, хто вже вмів грати, й підготувати кадри інструкторів для Європи. Інструкторами курсів були двоє молодих бандуристів Оксана Родак з Торонто, Канада, й Микола Дайчаківський з Клівленду, ЗСА, помічницею була Оля Левчишин з Варшави, Польща.

Протягом двох тижнів учасники курсу підготували концерт на півторі години, який відбувся в залі Української Католицької Катедри в Мюнхені. В програму концерту входили такі відомі народні пісні: „Горлиця“, „Сонце низенько“, козацька пісня, „Наливайте, хлопці, повні чарі“, „Дума про трох синів“, „Партизанська пісня“ та в'язанка веселих мелодій. У зв'язку з святкуванням Тисячоліття Хрищення України, група бандуристів вивчила два канти: „Святий Юра“ і „Потоп“. Ці релігійні пісні повилися на Україні на початку XVII століття. Іх творили невідомі автори по братських школах, академі-

Усіх учасників курсу гри на бандурі притягає мелодійний і оригінальний український народний інструмент, який дає змогу не тільки грати, але й співати власною супроводом.

Концерт бандуристів довів, що навіть при відсутності знань гри на бандурі людина може протягом двох тижнів здобути не тільки основні інформації, але й навчитися чимало.

З МОГО ВІКНА

Іванна Савицька

## Баллада про Ясьок

(Присвячую емеритам)

Слід не мішати ясьок з Яськом. Трентонський ясьок був веселою вдачею, товаришкий, дотепний, кмітливий, його любили приятелі й друзики.

Яська більше між нами немає, лишився ясьок, отий старенький, полинялий вузлик, що їздить за мною крок у крок, з країни в країну, наче ота сновиди. Перейшов отой ясьок важкі вагонові мандрівки, усі табори, переплив кораблем океан, притаскався до Філадельфії, а потім (віничий скиталець) — привбився аж до Чикаго.

Вмижасі поклонився отой ясьок найяснішій пані королеві, але вона відослала його до Америки заслужити ретельно на скитальство емеритурі.

Піря з нього тереться, уже не ясьок, а — пляшок, але є, живе й хоче далі служити.

Пора тобі, яську, відпочити, небоже, ти натрудився, намухився. Ось, оголошення у пресі, що якісь милосердні люди шикують у Нью Йорку нові яськи. Що за

чудесне підприємство! Тичи собі за пояс усі компютери й піднебесні тарілки. Отож прочитавши, поспішай замовити.

Й у вас, шановні емерити, є свої яськи, правда? Яськи — плячки. „І любити не можна і покинути жаль“...

Постарівся мій ясьок, померещився, час йому на пенсію податися, Social Security просити.

Підсунули яськові аллікаші: — Де родився — на Україні мій!

Коли? — у час Першої світової війни, як ревілі гармати...

Хто тебе вродив? — Бабусині спрацювали руки. — Чим тебе годували? — Гусичим пір'ям.

— До школи ходив? — Неписемний.

— Моги знаєш? — А вже, що знаю. На першому місці — українська, а потім — наслухався, польської, словацької, німецької, второпав навіть англійську, — але найближча мені, найтепліша, — це мова людської серця...

вишивку — це скарб. Дітей також треба посилати на лекції народних танців, бандури та дитячих хорів.

Прикрашені доми мусять відзеркалювати життя української родини: ікони прикрашені рушниками, вишивка (не друкована), кераміка (не вишивана), різьба, тканини, писанки. Також у хаті повинні бути картини та інші мистецтва українських мистців. Коли дитина виростає з цим, то вона без цих речей буде невдоволена. Дам приклад. Понад двадцять років тому мій чоловік (тоді мій наречений) опинився на урядовій праці серед американських степів, між індіанцями. Незабаром написав до своєї мами, щоб прислала йому щось вишиване. Розказував опісля, що коли отримав мамину вишивану серветку, йому на душі стало спокійно, і його тимчасова „буда“ стала домом. І дити і мама можуть носити вишиване вбрання (не новий народний одяг, як на сцені). Вишивку дуже легко пристосувати до звичайного вбрання. І дитина так гарно виглядає у вишитій суконочній, білозочній, сорочці, камізельці, плащухі чи кеппаруці. Коли мама вишиває також і своє вбрання, дитина бачить, що вишивка і для мамин гарна і важлива, що вишивка — це особливий додаток до святкового чи літнього вбрання. Не думаю, що треба когось переконувати про красу нашої вишивки. Подивіться тут на виставку вишитого дитячого вбрання роботи Мирослави Стахів.

Коли розкажемо про ці давні наші звичаї, не говорім, що не „поганські“. Вони не поганські — вони до або передхристиянські (опис часу, не негативний опис). Коли ж навчимо дітей пошани і любові до свого рідного, своїм прикладом теж покажемо, що ми шукаємо всі інші культури світу. Часом насміхаємось і погорджуємо іншими, а тоді обурюємось, коли нас не шанують.

Зовсім правильно, що на конгресі українських жінок відбувається ця дискусія про народне мистецтво. Ще в 30-

их роках у журналі „Нова Хата“ Дам'ян Горнякевич написав „Роля жінок в постанні українського народного мистецтва“, де заважав, що „...Тим чинником, що зберіг наші артистичні цінності є українська жінка. Вона вичарувала власною рукою ці мережані чічки у почуванні своїх мистецьких способностей. Жінка створила цей світ краси, клада основи під храм української культури. І тільки українській жінці маємо до завдання безмежне багатство нашого народного мистецтва. Йі завданням не лише ті пегарні писанки, шле море вишивок, але й всі інші ролі прикрас, які розвинулись зі спільного пня — писанкового орнаменту“.

Зберігаймо та плекаймо наше народне мистецтво, цей живий скарб нашого глибокого минулого й далекого майбутнього.

Закінчу словами іншого письменника. Десь тридцять років після статті Д. Горнякевича Олесь Бердник, українське іншого покоління та обставин, так описав старого гуцула-опришка очима постаті з іншого світу (в повісті „Ілюзіоніст“): „...На опришкові було чарівне вбрання: вишита сорочка, широкий кований пояс, розцвітований кошуток-безрукавка, що в горах називається кеппарем. Люди бачать в тих візерунках лише прикраси, а я помітив ще й те незриме для Вас, що вкладає серцями творців, вишивальниць, матерів і жінок, які схилилися над тим нехитрим шиттям. Там, в тих узорах, сріблилася кожна слеза, променів кожний сміх, перлами грали дівочі веселощі, сумно бриніли в чорних барвах розлука і безнадія, дзвінок співали молоточки майстрів, що кували бойові пояси для гірських воїнів. Творча невичерпність мислячої істоти, закована у плин звичайного життя, знайшла все таки вихід для себе, і бачила казку там, де здавалося тинула всяка надія. Я дуже втішився, Марійко, бо відчув, що потрапив у світ великого боріння і надії“ („Золоті ворота“. Смолоскип, 1975).

Орися Пашак-Трач

## НАРОДНЕ МИСТЕЦТВО ЯК ВИХОВНИЙ ЗАСІБ

III.

Але наші сучасні діти вже так багато знають в ще молодому віці, так оточені найновішими науковими винаходами і знанням, що підхід у вихованні мусить йти в парі з модерним світом. Мій 14-літній син попросив мене найновіші винаходи з астрономії та фізики. Мій п'ятилітній син говорить мені, який гудзик потиснути на комботорі. Коли показувати таким дітям про минуле далекого іміньного народу, треба поважніше до цього ставитися — залежно від віку дитини. Рідні школи мусять брати приклад з державних шкіл, які передають знання — фільми, відеосерії, сучасні гри-змагання і т.п. Вдома батьки і діти можуть разом писати писанки, вишивати, різьбити, грати та ліпити і розмалювати кераміку (хоч до трьох останніх треба більше приладдя та приміщення). При праці можна розказувати про символіку згорів та про життя давніх предків. Дитина може з уяви розказувати, як вона уявляє минуле. Це — багатогранна користь. Родина разом розважається (в сучасному світі ніколи нема досить часу на родинні заняття), розмовляє, і діти відчують, що батьки так само шанують і люблять виробляти приклади народного мистецтва. А найліпший подарунок від дитини це щось, що вона сама зробила. Перші писанки моїх дітей виставлені в нас поруч найдосконаліших писанок, виконаних дорослими. А коли дитина подарує бабусі і дідусям, чи учительці, писанку, або



## Заклик

(Закінчення зі стор. 1)

мо всі до Вашингтону, бо чим більше нас там буде, тим більший буде ефект наших святкувань перед зовнішнім світом і тим більше буде наше моральне задоволення з добре виконаного християнського і національного обов'язку.

До цього заклику долучуємо стислу програму святкування у Вашингтоні та інформації про замовлення кімнат на нічліг у різних готелях і квитків на різні імпрези.

За Крайовий Комітет Тисячоліття  
Християнства в Україні:

д-р Юрій Старосольський, голова Президії  
д-р Ігор Кошман, заступник голови Президії  
д-р Юрій Солтис, голова Ділового Комітету  
інж. Вячеслав Вишневський, заступник голови Ділового Комітету  
д-р Василь Калинович, секретар

## ПРОГРАМА РІЗНИХ ІМПРЕЗ У ВАШІНГТОНІ

П'ятниця, 7-го жовтня, 8-ма год. вечора:  
Фестиваль Молоді: виступ танцювального ансамблю „Україна“ з Чикаго, у Конституційні Голл (80 танцюристів).

Субота, 8-го жовтня, 12-та год. дня:  
Маніфестаційний похід. Зібрання біля Лінколін Меморіал, похід до Вашингтон Меморіал і Білого Дому та до пам'ятника Тарасові Шевченкові.  
Год. 8-ма вечора у Конституційні Голл: великий концерт української класичної музики з участю солістів, симфонічної оркестри, Українського Національного Хору (270-280 хористів), який складається з хорів „Прометей“, Митрополічного Хору з Філадельфії і хорів „Діброва“ та „Прометей“ з Торонто, Канада.

Неділя, 9-го жовтня:  
Ранком — Служби Божі у всіх українських церквах.

Год. 12:30 дня — Соборний Молебень біля Вашингтон Меморіал.

Год. 2:30 по полудні у Конституційні Голл — концерт Капелі Бандуристів ім. Т. Шевченка диригент Володимир Колесник.

## Графіка...

(Закінчення зі стор. 1)

що зробила її при допомозі... шити (до з'ясування), що її тепер прийняли в Медичному центрі, як свій постійний знак.

Як проходить ця її праця — питаємо. Вона має робітню вдома і з нею працює ряд осіб, а тому спеціальні для медичних знімків фотографії. Вона тепер співпрацює з фірмою, що працює в медично-технічній ділянці, а фірма робить не лише оформлення книжок, журналів чи брошур, а також окремі фільми для лікарів, які об'єднують їх із хірургічною технікою великих спеціалістів. Фільм звичайно спонсорує велика фармацевтична фірма і їх покладають на лікарських симпозиумах і конференціях.

Праця над такими фільмами дуже складна і вимагає окремого ряду фільмів, щоб це виконати, при останньому мистецтвом оформленні Т. Кравців. Вона, як каже, „стварить крапку над і“ в кожній роботі, яка виходить з-під її рук.

Ми трохи здивовані, що саме ця ділянка так технічно складна і сува, її поновила, бо раніше Таня, як знаємо, виконувала мистецькі оформлення до різних книжок, видань і журналів.

Розуміється, признає мисткиня, ділянку мистецьку насолоду дає її праця над графічним оформленням обкладинок, журналу, як

ось цього методистського, що дістається в наші руки, ч і видання про пластову провідницю сл. п. Цюпу Палів, але вона професійно така дістала славу і призначення за її графічні оформлення для медичної літератури і має в цих колах велику пошану і постійну добру працю.

Свою самостійну робітню вона провела вже від 1975 року і ніколи не бракує її замовлень, а праця часто вичерпуюча та вимагає посіпкі, але її великої прецизності.

Ще хочемо знати про цей шлях, яким вона дійшла до таких успіхів, і Таня, як поважна професійна сила, залишає нам до використання усі свої дані, виготовлені гарно друком для представлення можливим „клієнтам“.

З цього довідуюся, що вона закінчила мистецький коледж у Філадельфії і працювала вже в оформленні таких відомих американських журналів, як „Redbook“, „You“, „Family Health“, як також в цілому ряді спеціальних публікацій Сі-Бі-Ес, які зосереджені на медичній літературі.

Але, щоб наша мисткиня не виконувала, признається нам, що завжди має в тому приємності і мистецьку насолоду, якщо все вийде добре.

А що так є, бачимо з усіх прибірок її праці, які вона нам показує і цих великих професійних успіхів, що вона їх має серед критичного, наукового світу.

Цьогорічний Український Етнічний Фестиваль в Дітроїті відбувся під знаком святкування тисячоліття Українського Християнства, хоча, як і в попередні роки, так і цього року, співгосподарями фестивалю були словаки.

В фестивалі взяли участь численні українські організації, в тому числі декілька молодечих. Кухні з українськими харчами мали абсолютні середньої школи Непорочного Зачаття, УАСТ „Черник“, Студентський клуб при Вейнському університеті, Студентський Клуб при Мічиганському університеті, радіо-програма „Пісня України“, Українська Мишигенська Ліга, 58-ий Відділ СУА і танцювальний ансамбль „Гомін України“. Кіоски з українськими виробами мали: Окружна Управа СУА, Товариство „Самопоміч“ і „Гомін України“.

Офіційне відкриття фестивалю, що тривав від 13-го до 15-го травня, відбулося в п'ятницю, 13-го травня о год. 6:00 по пол.

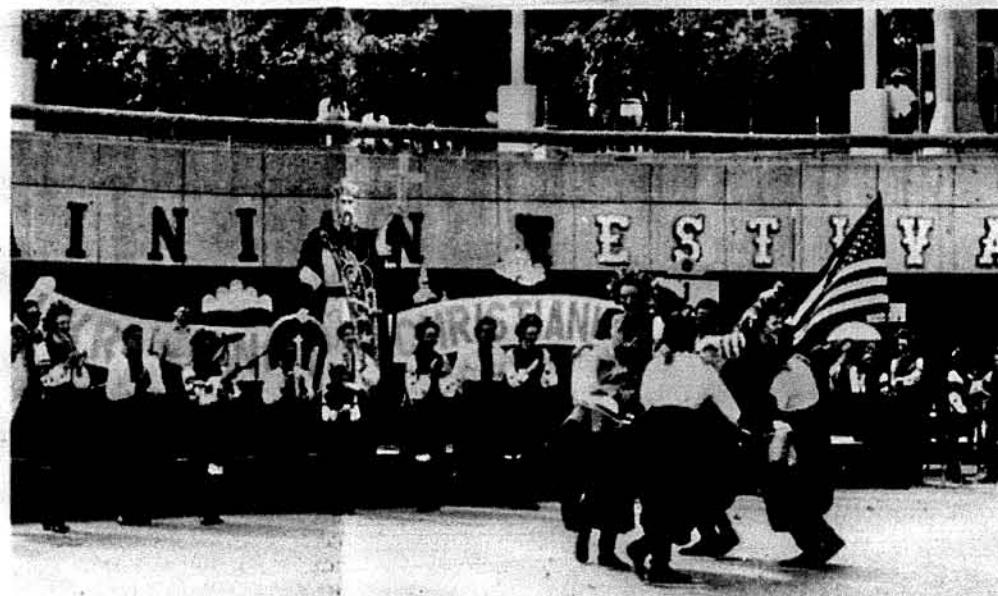
Велике враження на присутніх справила імпроза на декоративній сцені з величавою постаттю св. Володимира Великого на тлі церков, а напис на тридцять стіп проголошував Тисячоліття Християнства на Україні. Декоративні проєкції виконав Володимир Дигдало.

Програму розпочато американським і українським гімнами, що їх відігравала молода співачка Тереза Княгиницька. Отець ігумен Вернард Панчук, ЧСВВ провів вступну молитву та в короткому слові підкреслив значення християнства в культурному, політичному і національному розвитку українського народу, як також і всіх інших народів світу.

Від Українського фестивального комітету привітали гостей голова Зенон Василькевич. Наперемінно з головою Словацького комітету представлено репрезентантів міста і стейту, які прочитали свої привіт.

Голови обох комітетів представили також членів своїх комітетів. В склад українського комітету входили: Емілія Запорожець —

## Український Фестиваль в Дітроїті



Виступ на Фестивалі танцювальний ансамбль „Гомін України“.

заст. голови, Рома Дигдало — секретар, Михайло Вікторик — касир, Іван Драгидла-Кульчицька — програма, Олена Палів — виставка, Андрій Томків — вибір князівни, Володимир Дигдало — декоративна сцена і винайм кухонь, Роман Морда і А. Томків — напиться, Шелі Морда — зв'язки, члени: Роман Зубар, Ліда Колочин, Ліда Кордуба, Юстина Нелінген, Роман Несторович, Анна Сидорек, Гелен Сидорек, Кріс Шалай і Богдан Петріна, перший голова Фестивального комітету.

Великою атракцією кожного фестивалю є коронація королеви, в нашому випадку, князівни фестивалю, Князівною Українського Фестивалу на 1988 рік вибрано Таню Кларк, студентку української середньої школи Непорочного Зачаття. Її друзями були: Марія Галабурда, Анна Марія Черкек і Ліда Городицька. Додатковою атракцією цього року був вибір молодечої князівни, що нею вийшла Леся Фігач, учениця 2-ої класи школи Непорочного Зачаття.

Кінцевою точкою церемонії відкриття був виступ танцювального ансамблю „Гомін України“, що традиційним танком-привітом з рушниками та хлібом і



Виставка регіональних і історичних ляльок в Етнічній галерії.

свідко вітали гостей. Описує програму вечора, а члени обох комітетів, представники міста і представники обох громад зібрані на короткій товариській зустрічі.

Фестивальна програма перепліталася виступами українських та словацьких груп. Українську програму виводили, в першу чергу, виступи ансамблю „Гомін України“ під керівництвом талановитого Іоанніса Драгидла-Кульчицького. В її відносині до виступу ансамблю були відповідальними Віра Савчук-Шур і Роман Морда.

В програмі брали участь Тереза Княгиницька, вокалістка, Євген Волден, вокаліст і музикант оркестра „Галичани“.

Виставку в етнічній галерії.

## У Гадсоні...

(Закінчення зі стор. 1)

валася струнними ладаними молоді, бо голова окружного комітету святкувань 1000-ліття о. Іван Кушш заявив перед місцевими кореспондентами, що „почувається гордим бути українцем коли дивитися на цю молодість“.

Головним промовцем був асамблею Джан Фасо, після нього промовляв і вітав мейор Галеону Майкел Юско, який вітав і відповідав з нагоди святкування прокламацию. Тоді вітав українську громаду з нагоди святкування 1000-ліття Томас Кулос, представник гадсонського „Ківаніс“ клубу, що був одним із спонзорів цих святкувань, бо його члени вірають, що „треба сприяти і підтримувати ширення релігії в світі“ а о. Джефрі Родерго, парох української католицької церкви св. Миколая в Гадсоні, провів молитву.

В дальшому Марта Корольська заінтонувала відспівання українського гим-

ну. Після того відомий бандурист Роман Левинський відіграв ряд релігійних і народних пісень в супроводі бандури. Виступив також й хор Олбанської Округи під диригентурою Ярослава Кушш. Після відбування святої обіди, по закінченні якого відправлено соборний Молебень в римокатолицькій церкві св. Марії. Українську частину вів о. І. Кушш, а англійську о. Дж. Родерго. Співучасниками цієї відправи були також о. Роберт Луїс, з Християнської Епископальної церкви, о. Шервуд Брайт з Лютеранської церкви св. Івана і о. Чарльз Гафган з римокатолицької церкви Пресвітеріанської Церкви.

На закінчення цього соборного Молебня церковний хор відіграв гимн 1000-ліття Християнства в Україні.

Ці святкування в Гадсоні відбулися заходами о. І. Кушша і підтримкою українців повітів Колумбії, Грін і Дачес та з допомогою Комітету 1000-ліття Олбанської Округи і Кергонсеону Астер.

ЮВІЛЕЙ ТИСЯЧОЛІТТЯ  
У БРАЗИЛІЇ

Рік 1988- це рік український, бо 1000 років тому князь Київської Русі Володимир Великий завіз Християнство в Київ і на цій території української держави під своїм володінням.

Тоді як майже всюди ініціаторами відзначення 1000-ліття Християнства в Україні є наші Церкви і релігійні та культурно-освітні установи, в Бразилії відзначення 1000-ліття Християнства в Україні було відмінене. Бо бразильський провінційний уряд і установи постановили відзначити Тисячоліття. Власне це секретаріат (міністерство) культури разом з Католицьким папським університетом постановили відзначити Тисячоліття, до чого долучилася Українсько-Бразильська Центральна Репрезентация.

Д-р Еуро Бранда, ректор папського католицького університету, заявив, між іншим: „Папський католицький університет почувається гордий, що може брати участь у відзначеннях Тисячоліття Християнства в Україні“.

Проф. д-р Оксана Борушенко від Паранського федерального університету сказала: „Україні за своїми церквами з баями візантійськими, зі своєю східною Літургією і своїми виявами релігійними дають для Парани вияв многонаціональний і вияв культури, що її характеризує“.

Всі відзначення Тисячоліття Християнства в Україні тривали від 25 травня з виставкою ікон аж до 19 червня.

Перший день відзначення Тисячоліття відбувся в приміщеннях Паранського музею мистецтва. Приміщення було переповнене українською і бразильською публікою. Варто відзначити, що між присутніми були Владика Єфрем, парох української католицької церкви св. Іоана Христителя о. Даниїла, парох української католицької церкви Різдва Божої Матері о. Августина і адміністратор Української Автокефальної Православної Церкви на Південну Америку протоєрей о. Миколи Милуся, в присутності латинського бразильського священника, відслужив урочисте Богослуження. Вся релігійна церемонія зворушила полонили присутніх, головню бразильську публіку. Гарно співав український хор.

Дуже змістовну проповідь вголосив Владика Єфрем про значення Тисячоліття Християнства в Україні. Сьогодні Українська Церква знаходиться в катакомбах під червоним атеїстичним окупантом, але це вже не довго. Українська Церква в Україні буде відновлена і український народ знову зможе молитися у вільній Україні.

Всі присутні вертали додому з піднесеним духом і з вірою в краще майбутнє українського народу.

сьогодні вихваляються як своєю „патронкою“ Польщі: „Матка Боска Ченстоховська“.

Виступила відтак українська фолклорна група „Барвінок“, яка своїми кількома танцями зачарувала бразильську публіку.

Наступного дня, 26-го травня, у просторій залі адваторії „Бразіліу Ітібері“, ввечері відбулася доповідь „Мистецтво з точки погляду релігії“. Координатором програми був проф. Івене Фонтонра. Говорили на різні теми професори, д-р Фернандо Карнейро, д-р Константіно Коннінос і д-р Рафаел Грека де Маселло, тепер посол до провінційного Паранського союму. Більшість присутніх робили різні запити, на що діставала задовільну відповідь. Багато разів брав слово адміністратор Української Автокефальної Православної Церкви на Південну Америку протоєрей о. Микола Милуся. Владика Єфрем запитав доповідача, чи, на їх думку, тепер будовані церкви повинні достосуватися до модерної архітектури, чи повинні далі затримувати свій український стиль.

На третій день, 27-го травня, в годині 7:30 відбулося Богослуження в просторій каплиці при папському католицькому університеті. Латинський бразильський священник заповів всім присутнім, з якої нагоди буде це Богослуження, яке відслужить епарх українців католиків в Бразилії, Владика Єфрем.

Владика Єфрем в асисті парох української католицької церкви св. Іоана Христителя о. Даниїла, парох української католицької церкви Різдва Божої Матері о. Августина і адміністратор Української Автокефальної Православної Церкви на Південну Америку протоєрей о. Миколи Милуся, в присутності латинського бразильського священника, відслужив урочисте Богослуження. Вся релігійна церемонія зворушила полонили присутніх, головню бразильську публіку. Гарно співав український хор.

Дуже змістовну проповідь вголосив Владика Єфрем про значення Тисячоліття Християнства в Україні. Сьогодні Українська Церква знаходиться в катакомбах під червоним атеїстичним окупантом, але це вже не довго. Українська Церква в Україні буде відновлена і український народ знову зможе молитися у вільній Україні.

Всі присутні вертали додому з піднесеним духом і з вірою в краще майбутнє українського народу.

Д-р Михайло Рубінець

## Тенісові турніри на Союзівці

Тенісова ланка УСЦАК, під проводом інж. Романа Ракочого, ст., подає до відома, що на літній сезон на Союзівці запляновані такі турніри:

13-14-го серпня — Подвійні гри  
2-5-го вересня —  
Крайові чемпіонати УСЦАК  
17-18-го вересня — Подвійні гри Пласт  
8-9-го жовтня — КЛК



Ділимося сумною вісткою з Родиною і Приятиелями,  
що 7-го серпня 1988 р. упокоїлася в Бозі  
на 75-му році життя

наша Найдорожча  
ТЕТА, СЕСТРА І КУЗИНКА

бл. п.

КАТЕРИНА  
СІМКІВ-ДРАНІВ

абсолютка Української Учительської Державної Семінарії у Львові, письменниця оповідань для дітей.

ПОХОРОН відбудеться у понеділок, 15-го серпня 1988 р. о год. 9:45 ранку з церкв св. Брендона на Бронксі, Н. Я., на цвинтар Вудмаунт.

У глибокому смутку:

ЛЮБА ЯРМІЙ з чоловіком ОЛЕКСАНДРОМ,  
дітьми і внуками — сестринка  
ЮРІЙ ПЕЛЬЦ — сестринка  
ІВАННА І РОМА — сестри в Україні

## Д-р ЄВГЕН ОЛЕНКО

внутрішні хвороби

приймає у Квінсі і виїжджає на виклики додів.

## Дентист ОЛЬГА ОЛЕНКО

Профілактика хвороб ясен і зубів. Лікування і протезування. Косметична стоматологія. Приймається тільки за попереднім домовленням

Адреса у Мангеттені

ROCKEFELLER CENTER

630 5th Ave., Room 1803

New York, N.Y. 10020

Адреса у Квінсі

105-37 64th Avenue

Forest Hills, N.Y. 11375

(718) 459-0111



Карпатський  
Лещетарський  
Клуб —  
Нью Йорк

В дні 13-го і 14-го серпня 1988 року  
влаштує на кортах СОЮЗІВКИ

## ТЕНІСОВИЙ ТУРНІР

у ПОДВІЙНІЙ ГРІ (чоловіків і юнаків)  
та у МІШАНІЙ ГРІ  
ЗА НАГОРОДИ СОЮЗІВКИ

• Початок подвійних ігор чоловіків у суботу, 13-го серпня, год. 10-та ранком. Подвійних ігор юнаків і мішаних пар год. 1-ша по полудні (субота).

• Вписове \$4.00 від особи.  
• Особиста реєстрація змагань на Союзівці — година перед початком змагань.

• Приміщення проситесь замовляти через Управу Союзівки.

Soyuzivka.UNA Estate

Kerhonkson, N.Y. 12446

Tel.: (914) 626-5641

## ТЕЛЕГРАМА

Москва, Кремль, Генеральному секретареві ЦК КПСС М.С. Горбачову.

Василь Бардяню,  
Богдан Горинь,  
Михайло Горинь,  
Олесь Шевченко,  
Вячеслав Чорновіл

Львів-Київ, 6.VIII.1988р.

## ІВАН ДЕМ'ЯНЮК ВИСЛОВЛЮЄТЬСЯ:

“ВИ ЗАСУДИЛИ...ЛОДИНУ ЯКА Є ЗОВСІМ НЕВИННА, НЕВИННА ОСОБА.”

“Я НЕ Є ‘ІВАН ГРОЗНИЙ’ І НАЙСПРАВЕДЛИВІШИЙ СВИДОК Є САМ БОГ, ЯКИЙ ЗНАЄ ЩО Я НЕВИННИЙ.”

“МЕНІ ЦЕ НЕ НАЛЕЖИТЬСЯ Я НЕВИННИЙ, НЕВИННИЙ, НЕВИННИЙ — І БОГ Є МЕНІ СВИДОМ.”

ТОМУ ЗВЕРТАЄМОСЯ З ПРОХАННЯМ: ДОПОМОЖІТЬ ЗАХИСТИТИ НЕВИННУ УКРАЇНСЬКУ ЛОДИНУ СВОЇМИ МОЛИТВАМИ ТА ФІНАНСОВИМИ ПОЖЕРТВАМИ — ПОДАЙМО БРАТНЮ РУКУ КОНЕЧНОЇ ДОПОМОГИ...

СВОЇ ПОЖЕРТВИ ПРОСИМО СЛАТИ НА АДРЕСУ:

THE JOHN DEMJANUK  
DEFENSE FUND  
P.O. BOX 92819  
CLEVELAND, OHIO 44192

НЕ БІЛЬШ ЯК ДВІ хвилини треба було шістьом ізраїльським бомбардувальникам, щоб зрівняти зі землею радіостанцію Палестинської Визвольної Організації, що знаходилася на південний схід від Сидону. Під час бомбардування два палестинці загинули і 12 були поранені. Армія оборони Ізраїля оголосила, що всі літаки, які брали участь у налеті, повернулися на базу.

## Маємо на складі книжку

Миколи Руденка

## ОРЛОВА БАЛКА

Передрук самвидавного твору з України.

Українське Видавництво „Смолоскіл“ ім. Василя Симоненка, Торонто, Балтимор, 1982, стор. 454.

Видано на заході без згоди і відома автора

Ціна \$20.00 з пересилкою

Мешканці стейту Нью Джерсі обов'язують

6% продажного податку

Svoboda Book Store

30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302



